

SZTEREOTÍPIÁKRÓL, TOLERANCIA

3 óránk témája volt a sztereotípa és a tolerancia. 2 szorosan összekapcsolódó téma. Az órákon 10-12 fő vett részt.

1. Az **első alkalommal** a SZTEREOTÍPIA, idegen eredetű szó jelentését beszéltük meg:

„felszínesen általánosító vélemény, negatív elképzelések és előítéletek együttese”

„a sztereotípiák társadalmi csoportoknak vagy rétegeknek tulajdonított jellemzőket foglalnak magukba”, melyek társadalmilag elfogadott hiedelemrendszereket alkotnak; a sztereotípa maga pedig szociális kategóriák mentális reprezentációja.”

„Ebben a szűk értelemben tehát a sztereotípa csak és kizárólag emberek csoportjaira vonatkozó strukturált információhalmazt jelöl, amely tartalmazhat többek között személyiségvonásokat, fizikai tulajdonságokat, társadalmi szerepeket vagy akár sajátos viselkedésformákat is.”

Megpróbáltuk értelmezni a definíciókat és példákat keresni. A sztereotipizálás könnyedén ment, mivel minden embernek véleménye van a másokról. Ötleiteket a saját tapasztalataikból vették.

2. A csoportok, amiket megkülönböztettünk:

Nemzetiség: holland, portugál, spanyol (egy-egy jellemvonás is elhangzott: barátságosak, késnek, forró vérűek)

Beállítottság: szexuális (kényes téma)

Bőrszín: sárga, fehér, fekete

Hajszín: barna, szőke, fekete, vörös

Zenei ízlés: rapper, rocker, emo

Munkahely: orvos, playmate

Vallás: katolikus, hindu

Kor: fiatalok, gyerekek, felnőttek, öregek

Gondolkodásmód: pozitív, negatív

Tevékenységek: dohányzás, számítógépezés

A nemzetiség témában volt talán a legtöbb ötlet. A csoportosítást vagy maguk vagy mások által elmondott, másoktól hallott történetekből vették.

3. Egy angol viccet olvastunk el és megpróbáltuk kitalálni a nemzetek nevét. Nagyrészen ment is:

HEAVEN IS WHEN

Your cook is French

The policeman is English

Your mechanic is German

Your lover is Italian

And everything is run by the Swiss

HELL IS WHEN

Your cook is English

The policeman is German

Your mechanic is French

Your lover is Swiss

And everything is run by the Italians

4. Az interneten találtunk egy oldalt, ahol megtaláltuk a partnerségünkben résztvevő országok jellemzőit.

1. **Bulgarians** - survive on tomato, cucumber and goat cheese only; colorful traditions; natural; open-minded; skiers or sun-worshippers; open, warm and kind people; traditional; let bears dance on fire; skilled craftsmen, farmers and artisans; nationalists; “catastrophic” social consciousness; tolerant; feeble religiousness; lack of fanaticism; condescending attitude; curiosity and openness to the “otherness”; anxious; fearful; efficient; accurate; precise; hardworking; disciplined; clever; highly qualified; drama kings and queens; overly suspicious
2. **French** - good lovers; best cuisine in the world; chaotic; irresponsible; introverted; selfish; cultured; social “players”; do not like to work - prefer to strike; always surrender in war; don’t speak English; rude to tourists; anti-American; ungrateful; live in a bureaucratic Socialist system, totally dependent on the state; don’t use soap; arrogant and conceited; distant and difficult to meet; don’t respect religious freedom; snobs; God who?
3. **Portuguese** - ignorant; violent; love buffoonery; kind; rural people with ‘Singer’ sewing machines; bull fighters; meat eaters; drink port wine; love celebrations; well traveled hundreds of years ago - now more introverted; always longing for something, but don’t know what; feel lonely; nostalgic; “the past old days were the best”; waiting for the next hero to come; prefer to live a simple life and mocks the powerful
4. **Polish** - neurotic; never smile but complain a lot; hard bargainers; babysitters; intolerant; heavy alcohol users; your car will be stolen, once you cross the border; easy-going; conservative; intellectual; attractive women, aggressive men - always up to pick a fight; excellent drivers; hard-working; helpful; listen to folk music; sit in church all day if nothing else to do; very religious

Átolvastuk és az általunk legismertebbekre példát is hoztunk.

5. Ezután következett a magyarok értékelése:

Hungarians - good drivers; salami addicts; hot cuisine full of pepper and paprika; use oversized pencils; “a small nation struggling and surviving against the odds”; oppressors turned troublemakers; indigenous; often desperate and hopeless; calm and objective way of thinking; courage; audacity and insistence on ideas

Amit viccesnek tartottunk.

6. A **második alkalommal** a *Sztereotípiák megjelenése a médiában* címmel tovább folytattuk beszélgetésünket. Az óra első pár percében, majd csoportonként választhattak egy –egy vicctípust: szőke nő, rendőr, nyuszikás, skót, anyós, a sztereotípiák alapfogalmát definiáltuk.

Két cimborá beszélget:

- Holnap tárgyalásra kell mennem!
- Miért?
- Az anyósom leesett a tizedikről, én meg elkaptam.
- De hát ezért dicséret járna, nem pedig büntetés!
- Igen, csak megvártam, amíg pattan egyet.

A skót felesége így szól a férjéhez:

- A fiunk már két napja ugyanazt a nyalókát eszegeti.
- Nem baj - mondja a férj -, tanuljon csak meg spórolni az a gyerek.
- Rendben van, de legalább kibonthatnád neki.

7. A sztereotípiák általában a médiából jönnek. Hiányos képek: mit látunk a képen?, kik lehetnek a képen látható emberek? Meséld el miről tudósít a kép.(mi történt a fényképezés előtt, és mi fog történni a fényképezés után?)

Majd megnéztük a teljes képeket, és közösen megbeszéltük a sztereotipizálással kapcsolatos gondolatokat.

8. *A médiaszövegekben megjelenő sztereotipizálás*

reklámfilmek: Triumph, Benetton, Soproni Ászok, Knorr, Penny market, Vénusz

cél, funkció, módszerek, eszközök?

9. Végül David Cerny:

A Miniszterek Tanácsának brüsszeli székházában megjelent egy alkotás(2009 január), amin David Cerny cseh művész az egyes nemzeteket figurázza ki. Pontosabban azt, milyen sztereotípiák élnek egyes európai uniós nemzetekről mások fejében.

<http://www.spiegel.de/fotostrecke/fotostrecke-38808-11.html#backToArticle=601209>

9. A **harmadik órán** a toleranciáról beszélgettünk:

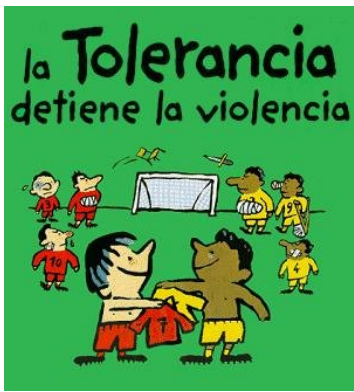
A tolerancia latin eredetű szó, elsősorban türelmességet jelent mások véleménye, főleg vallása, világnézete, etnikai vagy nemzeti hovatartozása, illetve más egyebek iránt. A műszaki életben a megadott méretektől, mennyiségtől, vagy minőségtől való megengedett legnagyobb eltérést jelenti. Orvosi szempontból a szervezet ellenálló képességét, vagy gyógyszerterűő képességét értjük alatta.

Az általános tolerancia szó ellentéte az intolerancia, ami bizonyos dolgok iránti türelmetlenséget jelent, valakivel, vagy valamilyen, (főleg vallási) nézettel szemben. Orvosi értelemben is használják, itt főképp a gyógyszerekkel való összeférhetlenséget jelöli.

Az intoleráns is (vallási, politikai stb.) nézetekkel szembeni türelmetlenséget jelentett, ma már inkább ezek teljes elutasítását értjük alatta.

10. Toleranciával kapcsolatos képek elemzése:

"Tanítsd a gyermeket úgy élni,
egész évben tudjon szeretni,
minden megélt percnek örülni,
a rászorulóknak kezet nyújtani,
szívbeli mosollyal rátekinteni,
az éhezőknek kenyeret adni,
a magányos lelket megérinteni,
kedves szavakkal vigasztalni,
a síró arcokról könnyet letörölni,
a síró arcokról könnyet letörölni,
helyére mosolyt varázsolni,
a gonosz embereknek példát mutatni,
miként tud jobb emberré válni,
mindenkivel emberességgel bánni,
bármit hozzon a sors
embernek maradni,
hisz minden embert lehet szeretni,
csupán szíve legmélyébe látni,
a magját benne elültetni,
hogy egy jobb nemzedék tudjon felnőni
kik, az életet jobba tudják tenni,
a földre áldott békeességet hozni!"

(Zsó)

A tolerancia *társadalmi alapkövetelmény, alapelv*. A toleranciának három együttesen érvényesítendő kritériuma:

- konfliktustűrő képesség,
- a jogegyenlőség elfogadása,
- az erőszak elutasítása.

A „tolerancia alapelv” gyakorlati alkalmazása, a konfliktus kezelési képesség az alábbi specifikus kompetenciák meglétét feltételezi:

- képesség a párbeszédre és a kommunikációra,
- képesség a partnerek álláspontjába való belehelyezkedésre,
- képesség a konfliktusok demokratikus és konstruktív megoldására,
- képesség az intoleranciával szemben bátor fellépésre.